

Oddział II informacyjny

Ścisłe tajne

ADJU Nr. 26793 / II / B.W. / 4
NACZELNE DOWÓDZTWO
Wpłynęło 1. VII 1921 roku
Wyszło do 1921 roku
Załączników

Do

Adjutantury Generalnej

B e l w e d e r .

Dnia 11 czerwca pojawił się w gazecie "Wola Rosji" oficjalnym organie C.K.R. partji soc. rew. (prawych) w Pradze przedruk tajnego raportu bolszewickiego przedstawicielstwa w B e r l i n i e z dnia 19 maja 1921 roku. Najcharakterystyczniejsza część tego raportu brzmi:

" Pośród emigracji rosyjskiej w związku z ożywieniem panującym w niemieckich kołach prawicowych, oraz możliwością różnych wojennych organizacji daje się zauważyć nowy prąd. Specjalna energja charakteryzuje agentów " Obszczego dzieła " t. j. uświadomionych agentów francuskich, którzy w ostatnich czasach wyężdżają energję w celu pogodzenia zwalczających się wzajemnie wpływów prawicowych w emigracji. Może to być dziwnem, lecz wynikiem takiej taktyki jest zbliżenie się z niemieckimi kołami militarystycznymi i propaganda zjednoczenia rosyjsko-niemieckich anty-bolszewickich prądów.

Podobna taktyka agentury francuskiej jest widocznie rezultatem kierunku opinji publicznej we Francji i w Anglii, wywołanego przeświadczeniem o koniecznej ruinie Państwa Polskiego, tej tamy francuskiej, broniącej jakoby Europy od bagnów armji czerwonej. Na podstawie różnych danych, jak np. przyjazd i berlinska polityka gen. Glazenapa, przewodniczącego rosyjskiego związku oficerow w Budapeszcie, musimy przyjść do wniosku, że w najbliższej przyszłości rząd sowiecki stanie przed faktem utworzenia nowego bolszewickiego frontu od Koenigsberga do Bukaresztu.

Niezwykle obfite środki materjalne, któremi rozporządza Glazenap, każą przypuszczać, że pochodzą one z funduszu przysłanego w lutym r. b. do Pragi generałowi Naruszewiczowi przez gen. Franchet-d'Esperay. Zdaje się, że wogóle to co posta-

PILSUDSKI
INSTITUTE

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

406

nowiono na Polaków uważa się za przegrane i kapitalizm zachodni gra va banque na Niemcy i Węgry, ryzykując wszystko, co osiągnięte dzięki pokojowi.

Według ścisłych i sprawdzonych informacji agentury Glazenap ma na celu wszechstronne popieranie istniejących w Niemczech organizacji oficerskich, dążących do zbliżenia się z prawicowymi grupami politycznymi i niemieckim korpusem oficerów. Z pertraktacji gen. Glazenapa z Bermondtem, Biskupskim i t.d. o wyniku, że obecnym zadaniem rządu francuskiego jest utworzenie rosyjsko-niemieckiej armii ochotniczej na terytorjum Czecho-Słowacji, Galicji i Węgier.

Armja ta powinna bronić w miarę możliwości pogranicze obszarów galicyjskich przed ofensywą wojsk czerwonych, którą Paryż uważa najwidoczniej za nieuniknioną. Według naszych informacji decydującą rolę w tej kwestji odegrał raport generała Niessel'a ,dotyczący sytuacji w Polsce, wysłany do Francji 23-go kwietnia r.b. "

Otrzymany skądinąd tajny wewnętrzny komunikat jednej z poważnych niemieckich grup politycznych podaje w dosłownem brzmieniu poufny raport Komitetu Wykonawczego III. Międzynarodówki -Petersburg, dn. 14 maja Nr. 549, w którym podana jest treść ,^a częściowo i pełny tekst wymienionego wyżej raportu gen. Niessla.

Raport ten opiewa: " Warszawa, dn. 23.IV.21r. Nastrój patrijotyczny, który można było obserwować bezpośrednio po porywie wojennym i obronie Warszawy, obecnie zgasł zupełnie. Przeciwnie nawet; wywołana tem reakcja przybiera groźne formy i prowadzi do zupełnego zaniku patrijotyzmu. Komunistyczna propaganda i przeciwpństwowe akcje wzrastają i wzmagają się z każdym dniem. Misja bolszewicka ,która przybyła do Warszawy, cieszy się dużym autorytetem i pracuje gorączkowo nad osiągnięciem celu. Autorytet Piłsudskiego zachwiany. Z różnych drobnych objawów można łatwo stwierdzić, że dawniejsza Jego duża popularność znikła zupełnie. W tych warunkach nie można sytu

acji w Polsce określić inaczej, jak groźną i trzeba się liczyć z możliwością komunistycznego przewrotu.

Gen. Niessel jest zdania, że stawianie przeszkód awanturze Śląskiej Korfantego, równałoby się zupełnemu podkopaniu stanowiska zwolenników Piłsudskiego.-

W dalszym ciągu charakteryzuje ten sam dokument stosunek Francji do Polski w następujący sposób : Mimo, że Francja pozwoliła Piłsudskiemu na wygranie ostatniej karty, opanowana jest troską o los Polski i uważała za konieczne równocześnie wspólnie z Anglią przygotować szereg posunięć na wypadek, gdyby ta ostatnia karta zawiodła. Dla Francji w całym zagadnieniu polskim najważniejszą rolę odegrywa nienaruszalność stryjskich terenów naftowych, w których zainteresowane są tak poważne firmy, jak Creusot, Schneider i Renault. Ze względu nato, że upadek Polski pociągnąłby za sobą ^{nie tylko} utratę terenów naftowych, ale i inne ciężkie straty materialne, postanowił Rząd Francuski, za przykładem Angielskiego, wejść za pośrednictwem gen. Franchet d'Esperay w porozumienie z grupą Petruszewicza i Lewickiego. Rząd otwiera im możliwość przyznania autonomji, jeśli nie nawet i zupełnej niepodległości Galicji, oczywiście w tym celu, aby zabezpieczyć francuskie interesy i uchronić je przed falą komunistyczną.

Jest rzeczą możliwą i wysoce prawdopodobną, że oba te dokumenty są w całości podrobione dla celów propagandowych. Oddział II. jest na tropie do wyjaśnienia źródła, z którego pochodzi część bardzo znaczna materiałów, przeznaczonych dla inspirowania poważnych czynników politycznych Niemiec i Anglii.

Dla uzyskania jeszcze jednego kryterjum do oceny poważnego skądinąd źródła informacji oraz roli gen. Franchet-d'Esperay prosi się w razie możliwości o stwierdzenie, czy przytoczony raport gen. Niessla z dnia 23.IV. jest autentyczny, czy też jest zwykłym falsyfikatem kół politycznych, dążących do napięcia stosunków polsko-francuskich.-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Szef Sztabu Generalnego
S I K O R S K I
Generał-porucznik.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Za zgodność: *J. Sikorski*

(rodzielnik p.na odwrocie)

Otrzymują:

1. Ađjutantura Generalna
2. Kpt. MORSZTIN - Paryż
3. Ppułk. SCIERZYNSKI - Praga - do wiadomości
4. Mjr. GROBICKI - Budapeszt - " "
5. Rtm. DUBICZ-PENTHER, Ofic. Łączn. w Gdąńsku - do wiadomości